

'Nehrin aynasından birbirlerine bakacaklar'

"Gece Mavis Elbise", Amerika'nın ünlü Güney romanlarını anımsatan bir ortamda ve onların havasında geliyor. Mekânlar, ilişkiler ve davranışlarla Tennessee Williams'ı, Carson McCullers'i çağırıyor.

Karen Foxlee

Bütün yaşamı alkolik babası ile bir yerden diğerine gide-rek geçmiş. Karavanlarını hiçbir yere uzun süre park etmemişler. Şeker kamışı yetiştirilen, nem, aşırı sıcak ve aralıksız yağmurları birbirine karıştığı bu küçük kasabada; Leonora'da da pek fazla kalmayacaklarını düşünüyor Rose ama düşündüğü gibi olmuyor. Birçok şeyin daha önce düşündüğü ya da alıştığı gibi olmadığı gibi...

On beş'i bitmiş, yaşı on altı olmak üzere. Hayatında ilk kez arkadaş ediniyor, sosyalleşiyor ve düzenli olarak okula gidiyor. Aşkın olmadığı bu şeyleri nasıl yaptığına, neden isyan etmediğine kendi bile şaşıyor.

Kendisini en çok şaşırtan da gitmek zorunda kaldığı lisede ilk tanıştığı kızlardan Pearl Kelly ile dost olması.

Normalde böylesine şirinlik timsali, popüler, bu hiç hoşlanmadığı türden kıza selam bile vermeyeceğini düşünüyor. Oysa şimdi neredeyse her anlan birlikte geçiyor.

Sonra oğlanlar var. Ona kur yapan, ilk flörtlerini gerçekleştirip öpücük almak isteyen okul arkadaşları. Bunlara da pek güçlü karşı çıkamaması şaşırtıyor Rose'u.

Pearl Kelly, annesi ile birlikte yaşıyor. Bir Rus olduğunu bildiği, annesinin sadece bir kez gördüğü için "Ayı Orlov" adını anımsadığı babasını bulmaya uğraşır. Rusya'ya mektuplar yağdırıyor. Rusça öğrenip Rusya'ya gitme hayalleri kuruyor.

YAĞMUR MEVSİMİ

Pearl Kelly'nin kendinden yaşça büyük, babası yaşında diyebileceğimiz

erkeklerle ilgisi var. Onların dikkatini çekecek hareketler yapıyor, yaklaşmaya çalışıyor. Onunla en çok ilgilenen de kasabanın tek gazete bayisi, postanesi ve de ödünç kitap veren kitapçısının oğlu, otuz iki yaşındaki Paul Rendell. Pearl, Paul'den aşk romanları ödünç alıyor.

Bu küçük kasabada sahilde bir kampa çekiyorlar karavanlarını. Kampın sahibesi onları ilk görüşte sevmiş gibi... Özellikle babaya özel bir ilgisi var. Hiç ödeme yapmasalar da birtakım tamiyat karşılığı kalmalarına izin verecek gibi.

Rose iki aydan fazla süre vermese de babası kalıcılaşmak yolunda adımlar atıyor. Kampın sahibesi ile dostluk kuruyor, muz toplama işinde çalışmaya başlıyor ve hiçbir şeyden şikâyet etmiyor. Pearl Kelly, onu yıllık Hasat Geçidi

gün bir kıyafet dikirmeye bile ikna ediyor. Bu elbiseyi para almadan diyecek tek bir kişi var; bir cadı. Kasabalıların garip davranışları ve çöpte bulduğu her şeyi biriktirmesi nedeniyle uzak durdukları bir yaşlı terzi; Edie Baker. Edie Baker, kasabanın bittiği yerde, hemen ormanın kıyısında, içi eski eşya ile tika basa dolu yıkık dökük bir evde yaşıyor.

Gece Mavis Elbise (Nisan 2017, Çev. Mine Kazmaoğlu, ON8 Yay.) Amerika'nın ünlü Güney romanlarını anımsatan bir ortamda ve onların havasında geliyor. Mekânlar, ilişkiler, davranışlarla Tennessee Williams'ı, Carson McCullers'i çağırıyor. Oysa roman Avustralya'da geçiyor. Sayfalar ilerleyip "yağmur mevsimi" gelince kasabanın yakınındaki tropik orman da işin içine girince taşlar yerine oturmaya başlıyor.

Gece Mavis Elbise Avustralyalı yazar Karen Foxlee'nin ikinci romanı. "Gençlik romanı" kategorisinde birçok ödül kazanmış, diğer dillere çevrilmiş, yazının dünya çapında tanınmasını sağlamış.

Gece Mavis Elbise'ye başkahramanları Rose ve Pearl ilk gençlik çağında olduğu için mi "gençlik romanı" denmiş acaba? Bence çocuklar dışında her yaşa hitap edebilecek nitelikte bir roman. Gençler Rose ve Pearl'le özdeşlik kurup belki başka açılar yakalayacaklardır ama yetişkin sayılanlar da kendilerini çekecek birçok nitelik bulacak romanda.

BÜYÜLÜ GERÇEKÇİ BİR HAVA

Karen Foxlee, ikili akan bir yapı kurmuş. Romanın sonunu başından söylüyor. Gece mavis elbiseli bir kız, Hasat Geçidi'nden sonra kaybolacaktır. Kasabalıların çoğuna göre kız bir cinayete kurban gitmiştir. Olayı soruşturan detektif Glass'a göre ise sadece bir kaybolma, hatta evden kaçma olayı bile olabilir. Ne de olsa o yaşlardaki kızlar kolayca evlerinden kaçar.

Kısa parçalarda bu kaybolma olayının soruşturmasını okurken ana metinde olayların o geceye doğru nasıl geliştiğini öğreniriz. Rose ve Pearl'ün dostlukları, ilk görüşte ilişkileri, diğer insanlarla kurdukları ilişkiler, okul yaşamı anlatılır. Roman bu bölümlerde ilk gençlik çağının sorunlarına odaklanıyor gibi görünse de annesiz büyümüş Rose ve babasını arayan Pearl'ün kişiliklerinde ve yaşadıklarında aile içi ilişkileri de irdeler. Annesizlik ve baba-sızlık abartmadan ama incelikli anlatılır ama Rose'un yaşamında anahtar rolü yaşlı terzi Edie Baker oynar. Edie Baker dikmiş dikmeyi öğretirken âdetta bir anneanne gibi dostluk kurar genç kıza. Kendi anne babası ile ilişkilerini, terzi olmasının öyküsünü, kendine has yaşam biçimini seçmesini nedenlerini ilginç öykülerle anlatır, kasabanın tarihindeki sırları paylaşır Rose'la ve onu ormana yönlendirir.

Edie'nin anlatılardan ile birlikte roman büyülü gerçekçi bir havaya girer. Karen Foxlee'nin şiirsel anlatımı ile romanın polisiye yönelimi bir yandan öyküyle, kahramanlarıyla özdeşleşirken diğer yandan dışardan bakmanızı sağlıyor. Sonuçta her iki anlatım da aynı noktada buluşur. Romanın sürprizli sonu ise kuşkusuz baştan beri olağan şüpheller arasından katil ya da suçlu kim diye soran okuru şaşırtma amaçlıdır. ■